Dinsdag, 9 Maart 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No 3846

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef 35

Lucht-offensief op Duitsland hervat.

Neurenberg in de nacht aangevallen.

Vliegende Forten vernietigen 25 nazie-vliegtuigen bij aanvallen op Rennes en Rouaan in Frankrijk.

Geen U. S. A.-voedselverschepingen meer naar Martinique.

DE OVERWINNING OP ROMMEL IN ZUID-TUNIS.

Harold Boyle seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

„Een gezaghebbende militaire zegsman verklaarde, dat Rommels eerste aanvallen tegen het Britse 8e leger „volkomen mislukt" zijn. De zegsman zeide ook, dat Geallieerde vliegtuigen in reusachtige luchtaanvallen 2 schepen in de grond boorden, 6 andere beschadigden en 15 asvliegtuigen neerschoten.

Officieel werd bekend gemaakt, dat 33 Duitse tanks door de Britten buiten gevecht gesteld werden zonder dat zij er zelf een enkele verloren. Dit geschiedde, toen op Zaterdag 6 aanvallen van de as werden afgeslagen.

„De eerste ronde is nu voorbij", zeide de zegsman, „en deze eerste ronde is door het 8e leger gewonnen."

Overdag namen Noordamerikaanse patrouilles in twee uitvallen 95 Italianen gevangen op 28 tot 32 kilometer ten Westen van Gafsa te Pichon. Andere Noordamerikaanse patrouilles trokken zich terug om het hevige vuur van de heuvels ten Noorden en Zuiden van de stad te ontwijken. Alles was kalm in de Ousseltia-vallei en meer naar het Noorden heerst er geen noemenswaardige activiteit.

De Duitsers in het Noorden schijnen weer tot de aanval te zijn overgegaan. De Royal Airforce moest vanwege het slechte weer in het Noorden op de grond blijven. Men beschoot echter de terugtrekkende astroepen in het Zuiden en schoot 9 ME109's en ME202's neer zonder een vliegtuig te verliezen. Bij het bespreken van de hevige gevechten voor de Mareth-linie zeide de militaire zegsman, dat de mannen van Montgomery — na op 6 Maart twee Duitse aanvallen tot staand te hebben gebracht — nog vier aanvallen in de loop van de namiddag verpletterden. Hierdoor werd Rommel gedwongen zich terug te trekken naar de heuvels ten Noorden en Noord-Westen van Medenine.

De eerste aanval om 14.30 uur met voetknechten en tanks werd spoedig tot stand gebracht ten Noord-Westen van Metemer. Om 16.30 uur werd een nieuwe tank-aanval ondernomen, doch de Duitsers trokken zich terug voor het vuur van de Britse infanterie en tanks. Om 17.30 uur viel de as aan met infanterie en won zij enige hoog gelegen grond. De Britten deden binnen een uur een tegenaanval, waardoor het 8e leger nog in het volledig bezit van de heuvelrug bleef. Nogmaals sloegen de Duitsers en Italianen op 8 kilometer ten Westen van Medenine toe met 30 tanks en 1000 voetknechten, doch het uiterst hevige artillerievuur hield hen tegen en deed hen vervolgens de terugtocht aanvaarden.

„Het schijnt, dat de vijand de hogere grond wil nemen in de hoop onze strijdkrachten te kunnen beheersen. Zijn pogingen zijn echter volkomen mislukt en hij stelt geen nieuwe offensieve pogingen in het werk tegen onze stellingen."

Behalve de genoemde overwinningen, die de Royal Airforce behaalde, beschadigde zij ook een „belangrijk aantal" andere asvliegtuigen in reeksen van patrouille-vluchten, die door Spitfires boven het slagveld werden uitgevoerd (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 8.3).

CARDINAAL HINSLEY PRIJST DE RUSSEN.

Meer bidden voor Rusland.

Zijne Eminentie Arthur Cardinaal Hinsley, Hoofd van de Rooms Katholieke Kerk in Engeland, prees in een Herderlijke Brief de Russen, die „thans gewikkeld zijn in een strijd ter verdediging van hun harten en haarden tegen den indringer."

Voorts zeide de Cardinaal: „Voor Rusland bidden wij dagelijks in onze gebeden na de Heilige Mis. Laat ons thans onze gebeden verdubbelen, opdat de eeuwenoude devotie van het Russische volk tot de Moedergods nog steeds levend — hoewel sluimerend — in zovele hunner harten, voor hen de bizondere bescherming moge verdienen in deze dagen en hen spoedig moge herenigingen met Haar Goddelijken Zoon" (Londen, (AP) 8.3).

[Krachtens bepaling van wijlen Pius XI worden de gebeden na elke stille Mis over de gehele wereld en elke dag tot uitsluitende intentie van Rusland gebeden. De cardinaal onderstreept dus deze bestaande devotie nog eens. — Red.].

NEURENBERG AANGEVALLEN.

Het communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt: „In de afgelopen nacht bevonden zich vliegtuigen van het Bommenwerperscommando boven Zuid-Duitsland met Neurenberg als het voornaamste doelwit. Andere bommenwerpers hebben doelwitten in West-Duitsland aangevallen. Eén vijandelijk vliegtuig werd vernietigd door een onzer bommenwerpers. Zeven onzer vliegtuigen zijn niet teruggekeerd" (Londen, (AP) 9.3).

STAD IN WEST-FRANKRIJK AANGEVALLEN.

De Duitse radio zeide, dat 33 personen werden gedood en verscheidene anderen werden gewond bij de Noordamerikaanse aanval van gisteren op een stad in West-Frankrijk. Belangrijke schade werd aangericht aan openbare gebouwen. De naam van de aangevallen stad werd evenwel niet bekend gemaakt (Londen, (AP) 9.3).

DUIKBOTENBASIS AANGEVALLEN.

Een gezamenlijk communiqué van het Noordamerikaanse Hoofdkwartier en het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt: „Vliegende Forten en Liberator-bommenwerpers van het 8e luchtcorps hebben de belangrijke vijandelijke spoorwegterreinen en de voorraadbasis van duikboten te Rennes in Bretagne aangevallen. Ook de spoorwegterreinen te Rouaan werden aangevallen. Ondanks de hevige vijandelijke weerstand hebben de Vliegende Forten met succes hun objecten te Rennes aangevallen. Ook de Liberators overkwamen de krachtige weerstand der vijandelijke gevechtsvliegtuigen, teneinde Rouaan aan te vallen. Boven beide steden was het weer zeer goed. De eerste berichten tonen aan, dat verschillende vijandelijke gevechtsmachines werden vernietigd. De Noordamerikaanse bommenwerpers werden geëscorteerd door escadrilles van de Noordamerikaanse luchtmacht, alsook door gevechtsvliegtuigen van de Dominions en andere Geallieerde landen. Verschillende gevechten hadden plaats waarbij 5 vijandelijke toestellen werden vernietigd. Vier bommenwerpers en twee gevechtsmachines worden vermist" (Londen, (AP) 9.3).

„DE VIERDE PHASE BEGINT NU".

Kapitein Harold Balfour zeide tot de Londenaars, dat de vierde phase van de oorlog nu begint. „Het is de phase van de lucht-oorlog met grote luchtgevechten in elk oorlogsgebied, waarbij de Geallieerden het overwicht op alle fronten moeten behalen."

De spreker zeide, dat de Royal Airforce en de Noordamerikaanse legerluchtmacht reeds overal in het offensief zijn, maar dat de Luftwaffe nog formidabel is en dat een gelijkheid in de lucht niet genoeg is. „Heden houden wij de helft van de Duitse luchtmacht en de gehele Italiaanse luchtmacht bezig. Dit is een zeer grote hulp voor onze Russische Geallieerden."

Balfour sprak op Trafalgar Square in de „Wings for Victory" campagne om gelden in te zamelen voor vliegtuigen om het algehele offensief tegen de as vol te houden. Een parade van alle onderdelen trok voorbij de Guildhall. In de parade van vandaag zagen duizenden Londenaars voor de eerste maal de bommen van 2 en 4 ton, die op nazie-Europa worden geworpen. Lord Brabazon, die te Chelsea sprak, zeide, dat er „een wolk van vliegtuigen moet zijn boven de landingspunten om de vijandelijke luchtmacht te overweldigen wanneer de invasie van het vasteland ondernomen wordt." Hij verklaarde, dat Russische lange afstands bommenwerpers spoedig binnen het bereik van de Roemeense olievelden zullen zijn (Londen, (AP) 8.3).

NIEUWE VOORZITTER VAN HET BRITSE LAGERHUIS.

Kolonel Douglas Clifton Brown, sinds 1938 waarnemend-voorzitter, werd zonder oppositie gekozen tot voorzitter van het Britse Lagerhuis. Brown is 64 jaar oud en volgt Edward Algeron Fitzroy op, die 3 Maart jl. overleed (Londen, (AP) 9.3).

Het nieuws van vandaag.

De Royal Airforce hervatte haar grootscheepse nachtelijke aanvallen op Duitsland en bracht een verpletterende slag toe aan Neurenberg, middelpunt van de wapenindustrie in het Zuiden van Duitsland (blz. 1).

Bij dag hebben Noordamerikaanse Vliegende Forten gisteren aanvallen gedaan op Rennes en Rouaan waar ook voor de Duitse duikboten gewerkt wordt. In hun vluchten boven Frankrijk vernietigden de Noordamerikaanse toestellen meer dan 25 vijandelijke gevechtsvliegtuigen. 4 van de bommenwerpers en 2 der begeleidende gevechtsvliegtuigen worden vermist (blz. 1).

De Russen maken nog steeds voortgang, vooral in de richting van Vyazma. Bij de verovering van Sytsjevka, welke Moskou gisterenavond bekend maakte, viel een grote buit in Russische handen, waaronder 8 vliegtuigen, 310 tanks, 40 kanonnen van verschillend kaliber, 250 machinegeweren, 22 locomotieven, 215 spoorwagons alsook vele granaten, mijnen, patronen enz.

In Algiers hebben de Franse troepen de stad Redeyef bezet op ongeveer 48 kilometer ten Westen van Gafsa in Midden-Tunis. Latere berichten delen mede, dat felle gevechten in voortgang zijn nabij Gafsa zelf. In het Noorden alsook in het Zuiden hebben de Geallieerden het initiatief. Na de mislukte aanvallen tegen het 8ste leger hebben de troepen van Rommel zich enigszins teruggetrokken.

De quaestie Martinique is opnieuw op het tapijt gebracht doordat Sumner Welles, de Noordamerikaanse Onder - Staatssecretaris, heeft medegedeeld, dat sedert de invasie van Noord-Afrika geen voedselverschepingen meer naar dat eiland zijn gezonden. Een en ander is het gevolg van de pro-Vichy houding, die Admiraal Georges Robert, de Hoge Commissaris van Martinique, heeft aangenomen. Men verwacht dat spoedig een uitbarsting zal plaats hebben (blz. 2).

Lord Balfour verklaarde in Londen, dat de „vierde phase" van de oorlog begonnen is met het luchtoffensief op Duitsland. De telling van Balfour is niet duidelijk omdat de derde phase, die door Churchill besproken werd, de invasie van Duitsland en de andere aslanden betreft (blz. 1).

De Vice-President der Verenigde Staten, Henry Agard Wallace, heeft gisteren te Delaware een rede gehouden over de „Christelijke basis voor een Wereldorde".

In het Allerlaatste Nieuws van gisteren hadden wij nog een kort bericht van deze rede, waarin Wallace zeide, dat een derde wereldoorlog onvermijdelijk schijnt, tenzij de Westelijke Democratieën en Rusland tot een bevredigende verstandhouding komen voordat het huidige conflict eindigt. Het gehele belangwekkende betoog staat op blz. 3.

De text van het beruchte decreet, waarmede Seyss Inquart zal trachten in Nederland de rust met geweld te handhaven nu het daar spannen gaat en Nederland tegen den bezetter herrijst, staat op blz. 4. Bijna alles is doodstraf, de enige afdoende straf overigens, want hen die gevangenisstraf krijgen, zullen wij straks bevrijden om ze als helden te vereren.

Een belangrijk bericht, waarin de door de Nazies ontruimde streek van Europees Nederland wordt aangegeven, staat op blz. 4. De ontruimden, meer dan 4 millioen, mogen vrijwel niets medenemen. Wat de Nazies niet kunnen wegnemen, is de principiële inslag van ons volk, welke vooral door ons bizonder onderwijs werd gelegd.

De val van Oost-Indië is vanmorgen in onze Curaçaose hoofdstad herdacht met een H. Mis (blz. 2), en in verband hiermede nemen wij de rede, welke Van Mook aan den G.G. wijdde hiernevens op.

Java's val herdacht.

„De komende bevrijding van Indië, betekent ook de bevrijding van dien groten Nederlander, Tjarda van Starkenborgh".

Dr. Hubertus J. van Mook heeft indertijd de volgende ontroerende redevoering over den Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost Indië, Jonkheer Meester Alidius Warmoldus Lambertus Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, thans in Japanse krijgsgevangenschap, gehouden welke wij vandaag ter hendenking van de val van Java, één jaar geleden, hier afdrukken.

Vanavond wil ik u iets zeggen over een groten Nederlander, over Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost Indië. Ik heb daarmede lang geaarzeld. Niet, omdat het moeilijk zou zijn, of omdat er belangrijker onderwerpen waren, die moesten voorgaan. Voor hen, die het voorrecht hadden onder zijn bewind te dienen en vooral voor degenen, die tot zijn naaste medewerkers behoorden, is de enige moeilijkheid, wanneer zij over hem spreken, de keuze te doen uit het vele, dat zij over hem zouden kunnen en willen zeggen.

En belangrijk? Wat is in deze tijd, waarin de vijanden van het mensdom iedere dag hun loon voor het verraad, de karakterloosheid en de vrees verhogen, belangrijker, dan het voorbeeld van een man, die onder de moeilijkste omstandigheden getrouw, karaktervast en moedig bleef? Zeker, in Hitlers nieuwe orde van slaven past hij niet. Zij, die uw land en uw eer trachten te roven en te verkopen, hebben hem u willen voorstellen, als een knecht van Engeland of Amerika, of als een dwaas, die Nederlands Oost Indië heeft verspeeld in blind vertrouwen op onze bondgenoten. Maar in werkelijkheid zal het Starkenborgh zijn, dien het nageslacht evenzeer met eerbied gedenken zal, als het de Musserts en de Rost van Tonningens zal verfoeien. Want zij hebben hun land willen uitleveren voor een armzalige, van den vijand afgebedelde schijn van macht. Maar Starkenborgh heeft aan het hoofd gestaan van hen, die hun land en de eer van hun land hebben verdedigd, zonder zelfs voor de vijfvoudige overmacht van den vijand terug te wijken.

Neen, mijn aarzeling lag juist in de omstandigheid, dat ik de laatste jaren bijna dagelijks met hem mocht samenwerken en daardoor kon weten, hoeveel bezwaar hij hebben zou tegen het naar voren brengen van zijn persoon. Niet uit die valse bescheidenheid, die steeds hoopt, dat men met haar geen rekening houden zal, maar uit de oprechte overtuiging, dat de zaak ver gaat boven den persoon en dat, wat hij deed, eenvoudig zijn plicht was.

Want, dit wil ik vooropstellen: Starkenborgh zocht in de hoge en verantwoordelijke functie, die hij bekleedde, geen eer of glorie, even min als hij dat in zijn voorafgaande loopbaan had gedaan. In zijn diepste wezen verlangde hij naar de mogelijkheid, zich te wijden aan rustige studie en aan zijn gezin. Maar hij besefte, dat hij zijn land verplicht was te dienen en hij heeft steeds al zijn tijd, al zijn kracht, al zijn aandacht en inzicht gegeven aan die taak.

En tenslotte is er nog iets diepers, dat mij tot nu toe weerhouden heeft over hem in het openbaar te spreken. Starkenborgh is één van die zeldzame mensen, die aan een onverzettelijke wil en een streng begrip van recht paren een grote, haast dichterlijke gevoeligheid. Naar buiten placht hij dat gevoel haast volkomen te bedwingen en kon men het slechts beluisteren in een enkel woord, of aan de ingehouden bewogenheid, waarmede hij op grote ogenblikken sprak. Overigens scheen hij steeds verstandelijk beheerst, zuiver afwegend, niets toezeggend dan hetgeen hij gereed was te doen, haast classiek van stijl. Maar wie over hem spreekt, mag die innerlijke gemoedsbeweging niet voorbijzien, of hij zou aan zijn figuur tekort doen. En toch geeft dat haast een gevoel, of men een vertrouwen schendt, omdat hijzelf dit geheim van zijn karakter zo zorgvuldig bewaart.

Starkenborgh kwam in 1936 als Landvoogd voor het eerst naar Nederlands Oost Indië. Voordien had hij veelzijdige, internationale kennis en ervaring opgedaan in de diplomatieke dienst en geruime tijd, als Commisssaris der Koningin, zijn geliefd Groningen bestuurd. Maar het Oosten was hij, gedurende al die tijd, nimmer genaderd; Nederlands-Westers als weinigen, stond hij geheel vreemd tegenover Nederlands Oost-Indië, waarmede hij zelfs geen verre familiebetrekkingen had.

In vele gevallen zou dit een nadeel zijn geweest: in het zijne was het dit niet. Want hij kwam niet alleen met een open en onbevooroordeelde geest, maar bovendien met een uiterst weetgierig verstand en met de wil om te leren kennen en begrijpen. Hij heeft mij wel eens verteld, dat hij bij zijn komst zo weinig zich een voorstelling van de Oostindische werkzaamheid kon maken, dat hij verbaasd was zich aan het hoofd te vinden van een Regering, met even grote en gevarieerde departementen en bestuursorganen uitgerust, als de Moederlandse. Maar toen ik in September 1937, een jaar na zijn ambtsaanvaarding, als pas-benoemd directeur van Economische Zaken voor het eerst met hem in aanraking kwam, was die onbekendheid met het land, waarover hij regeerde, reeds lang geweken.

Met ijzeren werkkracht en een stalen geheugen had hij zich op zijn taak geworpen. Er zijn landvoogden geweest, die de Oostindische maatschappij beter kennen, omdat zij in hun jongere jaren in eenvoudige positie, daarin hadden geleefd.

Er zijn, gelukkig, meer landvoogden geweest van grote stijl. Maar er is misschien geen Gouverneur-Generaal geweest, die in zijn ambtsperiode van vijf jaren tegelijkertijd een zo formidabele feitenkennis verzamelde en toch zich zozeer boven de details kon blijven stellen, als Starkenborgh in de eerste vijf jaren van zijn bewind. En geen landvoogd heeft gestaan voor zulke zware beslissingen en grote problemen, en heeft daarbij met zulk een glasheldere overtuiging de rechte koers weten te houden.

Wij directeuren wisten, dat wij op onze vaste spreekdag aan een ondervraging werden onderworpen, die niet rustte, voor het vraagstuk — ook dikwijls voor ons zelf — geheel helder was gemaakt. Maar wij wisten ook, dat wij voor iedere zaak van betekenis, die ons bezig hield, een aandachtig en scherp luisterend gehoor zouden vinden. Wij wisten verder, dat wij bij verschil van mening aan ons inzicht volledig recht zou wedervaren, ook al mocht de beslissing anders uitvallen, dan wij hadden voorgesteld en dat zulk een afwijkende beslissing voor ons volledig en duidelijk zou worden gemotiveerd. En wij wisten tenslotte, dat de Gouverneur-Generaal, reeds kort nadat hij zijn bewind had aangevangen, daarbij gedreven werd door een belangstelling, een bewondering, een liefde, die hem nimmer heeft losgelaten.

De strijd in Noord-Afrika wordt door alle Verbonden Volken gestreden. Hier ziet men een groep Belgische vliegers op een vliegveld in Tunis. Herinnerd mag nog wel eens worden aan het feit, dat zeer krachtige Belgische strijdkrachten uit de Belgische Congo door Midden-Afrika trokken om de as in de Sahara aan te vallen. Deze Belgische actie was heldhaftig en vruchtbaar voor de zaak der Verbonden Volken.

De wijze, waarop Starkenborgh, Groninger en Nederlander in hart en nieren, zich vereenzelvigd heeft met Nederlands Indië, is een wonder op zichzelf. Het is meer, veel meer, dan de belangstelling van iemand, die ruime internationale ervaring had opgedaan, voor een gebied, dat in steeds toenemende mate in de internationale politiek betrokken werd. Het is meer, veel meer, dan de belangstelling, die door een moeilijke en veelzijdige werkkring wordt gewekt. Het is een diepe genegenheid voor het land, geboren uit het groeiende inzicht in de grootheid van Nederlands taak in de overzeese gewesten, die de liefde nabij komt, welke men koestert voor zijn geboortegrond. Het is een gevoel, dat het land en den man gelijkelijk eert.

Zijn eerste bewindsjaren waren voorspoedig. Nederlands Oost-Indië begon zich van de slagen van de wereldcrisis te herstellen; sociaal en economisch werd onder zijn rustige leiding, groot werk verricht. Zijn opvatting, dat een alzijdige versterking van de grondslagen der Indische samenleving nodig was, voordat men politiek verder zou kunnen gaan, scheen in daden van brede strekking tot verwezenlijking te kunnen worden gebracht. Zijn belangstelling omvatte bijna het gehele terrein: welvaart en onderwijs, zo goed als gezondheidszorg en defensie.

Maar weldra pakten zich de oorlogswolken samen boven de horizon. In die jaren, vlak voor de strijd, na zijn losbreken, bij de invasie van het moederland, en onder de aanval op Nederlands Oost-Indië zelf, ontwikkelde Starkenborgh zijn volle grootheid. Nederlands Oost-Indië was bereid pal te staan en zich te verdedigen, maar het behoefde een man, die het in de nood der tijden kon voorgaan. Het was zo gelukkig dien man te hebben in den Gouverneur-Generaal.

Geen aanvoerder in de populaire zin, maar wel iemand, in wiens handen de eer en de zaak van Nederlands Oost-Indië veilig waren. Dit mag u vreemd klinken nu Oost-Indië tijdelijk is bezet. Maar de geschiedenis zal uitwijzen, dat ook in deze zaken de geest gaat boven het geweld en dat lafheid of inschikkelijkheid tegenover den vijand nimmer iets goeds kan opleveren, zomin voor individuen als voor volken.

Starkenborgh heeft in dit opzicht, hoezeer door zijn positie de verantwoordelijkheid in volle zwaarte op hem, en hem alleen drukte, nooit geaarzeld. Al wat sterk en constructief was, kon zich op hem richten; al wat steun nodig had, op hem terugvallen. Toen Nederland was onder de voet gelopen, bleef Oost-Indië, door hem in onwankelbare trouw aan de Koningin geleid, krachtig staan. Toen Japan trachtte door naar de vorm nauwelijks verheelde eisen, ons op de smadelijke weg te drijven die Indo-China was gegaan, was het antwoord voor hem en daardoor voor allen om en onder hem, eenvoudig. Geheel vrij van enige buitenlandse aansporing, die in die tijd overigens niet geoefend of gegeven werd, kon hij tegenover die eisen, waarvan de inwilliging het verlies van onze vrijheid zou hebben ingeleid, de eerlijke houding stellen van iemand, die goede nabuurschap op prijs stelde, maar tegen roof en geweld zich tot het uiterste verzetten zou.

En toen die jaren voorbereide rooftocht openlijk werd ingezet door de onverhoedse aanval op Pearl Harbor, en Singapore, heeft Starkenborgh evenmin geaarzeld. Hij wist, dat onze zaak een was met die van de aangevallen bondgenoten en dat hij zich, met volle steun van onze regering te Londen, onmiddellijk aan hun zijde scharen kon — en moest. Want in het volle besef van de hachelijkheid van de toestand, had hij de rotsvaste overtuiging, dat wie zijn eigen zaak niet onder alle omstandigheden durft verdedigen, op het herstel van zijn vrijheid geen aanspraak behoudt. Hij wist, dat Oost-Indië nog maar zwak was bewapend. Maar hij wist ook, dat het, tegenover den rover uit het Noorden, achter hem stond.

Zo is hij gebleven: Hij was even onverzettelijk in het toepassen van de vernielingspolitiek, waar die den vijand zijn heftig verlangde buit kon onthouden, als in het beschermen van de belangen der bevolking, waar de verwoestingen van de strijd alleen haar zouden hebben getroffen. Hij was onwrikbaar in zijn besluit het lot te delen van het land, het volk, die aan zijn zorgen waren toevertrouwd. Toen ik, tegen het vallen van de avond van 6 Maart, afscheid van hem moest nemen in de ruime binnengalerij van de residents-woning te Bandoeng, was hij innerlijk op het ergste voorbereid, zoals hij dat al die laatste jaren was geweest. En het was hartverscheurend hem daar te moeten achterlaten, terwijl het noodlot zich tijdelijk over Java voltrok.

De Duitsers hebben enige tijd geleden een foto gepubliceerd, waarop men Starkenborgh, omringd door Japanse soldaten, een gevangenkamp ziet binnengaan. Daarmede staat nu vast, dat de vijand, met ontkenning van alle ridderlijkheid en van dat ontzag voor edele tegenstanders, hetwelk steeds het kenmerk is geweest van iedere werkelijke beschaving, den Gouverneur-Generaal heeft gevangen gezet. Zij, die hun wereldheerschappij trachten te vestigen op de laagheid, de verwarring en het verraad van hun medemensen, hebben die foto natuurlijk met duivelse vreugde gepubliceerd, in de hoop daardoor schrik te brengen in de harten van hun tegenstanders. Maar zij hebben zich in de uitwerking vergist.

Want wie de foto beziet, vergeet algauw de brute soldatenfiguren, de atmosfeer van geweld, het omringende prikkeldraad. Zijn volle aandacht blijft hangen aan die slanke, nog jonge gestalte, met het door leed vermagerde, maar edele en vastberaden gelaat van den gevangene, die geestelijk vrijer en sterker is dan al zijn tegenstanders. En wanneer nog een aansporing voor ons nodig zou zijn om al onze krachten in te spannen, om te werken, dag en nacht, om alles te offeren voor de bevrijding van Nederlands Oost-Indië, dan ligt die aansporing in de wetenschap, dat zij tevens zal betekenen de bevrijding van dien groten Nederlander, Tjarda van Starkenborgh.

Curaçao.

W. HARTLAND ONDERSCHEIDEN.

Voor de nieuwe zeemansclub op het Isla-terrein had gisterenmorgen een bizondere plechtigheid plaats: Zijne Excellentie de Gouverneur heeft er het Kruis van Verdienste op de borst gespeld van een flinken Nederlander: W. Hartland, 4en machinist van de C.S.M. Vlaggen wapperden in de wind. Soldaten stonden in het gelid. Van de verte kwamen de geluiden overgewaaid van de fabrieksterreinen. Voor de Gouverneur aankwam stonden vele genodigden reeds voor het clubgebouw. Wij zagen Dr. Cornelis Süthoff, Dr. Carl F. Gronemeyer, Overste Willem Gauw, Prof. Adriaan S. Oppenheim, Ir. Jan Noorduyn, de heren Frederik Hendrik Wenckebach, Albert Troost en Frederik A. Vromans, kapitein Ebel L. Langeveld, de inspecteur van de Scheepvaart, kapitein Frederik Johan van Veen, marine-superintendent der C.S.M., tal van officieren van de C.S.M.-vloot, en vele anderen.

De soldaten presenteerden het geweer, de ban werd geopend en met luider stemme las luitenant-adjudant Emile C.J.M. van de Laarschot het Koninklijk Besluit voor waarbij aan W. Hartland het Kruis van Verdienste werd uitgereikt „wegens het in tijd van oorlog met groot beleid voorbereiden van ontsnapping uit het door den vijand bezet gebied van Nederland en het moedig en met beleid uitvoeren van ontsnapping en reis naar Engeland, waaraan door het optreden van den vijand grote gevaren waren verbonden. „Niemand van ons vindt hierin iets bevreemdends, zo zeide de Gouverneur in Zijn toespraak tot den gedecoreerden. Van zovelen hebben wij immers de ontsnapping gehoord. Maar uit het feit, dat u een hoge onderscheiding werd toegekend, kunnen wij bevroeden, dat er zich bij uw ontsnapping bizondere omstandigheden hebben voorgedaan.

Wederom ligt daarin niets bevreemdends: de heldenmoed blijkt niet gedoofd onder de onzen. De vreselijke oorlog, waarin het Koninkrijk is gewikkeld, roept de helden wakker, naarmate hij toeneemt in woede en hevigheid. Op iedere bladzijde van onze geschiedenis staat deze waarheid gestaafd. Oud is het beeld, dat de storm, die de bladeren verstrooit en de dorre takken afbreekt, ook de zaden werpt in het woud en in de krachtige stam de zaden prikkelt en opjaagt. De helden zijn ook zij, die naar gevangenissen en concentratiekampen werden gesleept, wier betrekking en brood werd geroofd, wier eer werd besmeurd, maar die niet bogen of weken.

Helden zijn ook zij, die tegenover het tyranniek geweld als enig wapen de lijdelijke tegenstand bezigen. Lijdelijke tegenstand is geen lijdelijke onderwerping, is niet het hoofd buigen voor het onvermijdelijke. Neen, het is in de allereerste plaats te staan met opgeheven hoofd, te staan in de bres door de tyrannen gemaakt, te staan als levende stenen, onverzettelijk, vast en toch levend.

Uit die groep zijt gij er een. De tyran, die Nederland overweldigde en in zijn greep houdt, voelt zich volstrekt niet de overwinnaar. Hij weet te staan in een volk, dat, hoe materieel onmachtig ook, toch rechter is. In het licht van het recht worden de schanddaden, die hij pleegde en pleegt, helder voor de wereld. Het recht staalt de Nederlanders, het geeft hun moed en geestdrift, beleid, geduld en kracht. Zij weten, dat de vijand slechts kon zegevieren door middelen, die hem schandvlekken en dat, wat hun zelven in het leven ook geschieden kan, in leed en zelfs dood hun triomf ligt.

Dit besef dreef en drijft mannen als u. Of zij sterven of leven; door geheel ons Rijk houden zij het geloof levendig, en de hoop wakker, bemoedigen zij strijders en wekken nieuwe strijders op. Hier, in een der vrije delen van het Koninkrijk, staat gij in een kring Nederlanders, die in allervitaalst oorlogsbedrijf werken voor de bevrijding, maar een ogenblik het werk staakten om getuige te zijn van de uitreiking van een onderscheiding aan een hunner, die op bizondere wijze gewerkt heeft. Hun aanwezigheid wil tevens een hulde zijn aan uw persoon. Moge dit ogenblik, dat volgens koninklijke wil een plechtig ogenblik moet zijn, in uw geheugen gegrift blijven.

Moge het u en ons aansporen in eenvoud maar in ernst al het onze te doen voor de bevrijding van het Koninkrijk, voor de verlossing van hen, die ons lief zijn, uit de klauwen der tyrannie.

Moge van u blijvend en van ons eens gezegd kunnen worden, dat wij „moedig en met beleid" aan dit ideaal hebben gearbeid.

Dat zal — zo God ons helpen wil — uit de lawine van leed de grootheid herrijzen van een gelittekend maar glorierijk volk.

Zelf spelde de Gouverneur den Heer W. Hartland het Kruis op de borst. Velen drukten den jongen man de hand, waarna het grote gezelschap zich naar Club Asiento begaf om er vloei- en eetbare versnaperingen te gebruiken. Daar voerden Ingenieur Jan Noorduyn en de Gouverneur nog het woord. De eerste huldigde den fermen Hartland en in en door dezen al onze helden; de Gouverneur sprak een hartelijk en persoonlijk woord tot de officieren van de C.S.M., een woord van man tot man en van hart tot hart. Eenstemmige en drievoudige hoera op Koningin en Vaderland waren het geestdriftig antwoord op deze goede woorden en besloten een plechtigheid, typerend voor Nederland in de oorlog en Nederlandse mannen op hun post.

CURAÇAO'S BELANGEN VOLDOENDE IN DE V.S. BEKEND.

Aneta heeft indertijd uit Washington vernomen dat een groep Amerikaanse deskundigen van de „Raad van Economische Oorlogvoering" naar Curaçao zou komen. Thans wordt gemeld dat dit onjuist is. Deze Raad acht dit onnodig omdat zijns inziens de Nederlandse instanties in de V.S. op Curaçao voldoende zijn.

VOOR DE BEVRIJDING VAN NEDERLANDS INDIË.

Hedenmorgen droeg Pater Augustinus van der Meer O.P., de aalmoezenier van de strijdkrachten in Curaçao, in de kapel van de Zusters van het Sint Martinusgesticht een gezongen Heilige Mis op voor de Bevrijding van Nederlands Indië ter gelegenheid van het feit, dat één jaar geleden Java in Japanse handen viel.

PATER BURHS OVER VOLKSZANG.

De op dit gebied bekend geworden Pater Raphaël Bührs O.P., zal — zo vernemen wij — volgende week Woensdagavond een rede houden over „Kerkelijke Volkszang". Deze lezing, welke zal plaats vinden onder de auspiciën van de Vereniging Mgr. Niewindt, wordt gehouden in het Brion-theater, op Woensdag 17 Maart as. om 20 uur. Het is die avond ook reeds licht, want het is dan opkomende maan. Behalve leden, van genoemde vereniging, hebben ook introducees toegang. De lezing zal niet te lang zijn ongeveer een half uur, zodat er voor andere besprekingen ook nog volop tijd zal zijn, zonder dat het te laat wordt.

AMIGOE'S VOOR LATERE GESCHIEDSCHRIJVERS.

De Redactie ontving uit Nederland een suggestie „te denken aan de bibliotheken voor na de oorlog". Inderdaad had zij dit reeds gedaan en sedert de Amigoe dagblad werd, heeft zij enkele volledige jaargangen bewaard om beschikbaar te stellen aan enkele bibliotheken in Nederland en Indië. Dit met het oog op de geschiedschrijvers van de Tweede Wereldoorlog, die ander later slechts de nieuwsberichtgeving van één kant (nl. de vijandelijke) zouden kunnen bestuderen.

Het belang hiervan zal ieder inzien en het is in dit verband, dat wij het idee van een onzer lezersvrienden publiceren, nl. enkele abonnees op te wekken ditzelfde te doen. Immers in hoe meer openbare bibliotheken na de oorlog de geallieerde berichtgeving te vinden zal zijn, des te beter voor de zaak van de bevestiging der vrijheid, alsook om onzen landgenoten te doen zien hoe Suriname en Curaçao zich één geweten hebben met de verdrukte staatsdelen en wat wij hier voor de oorlog hebben gedaan. Wij moeten niet alleen denken aan de universiteitsbibliotheken, doch ook aan plaatselijke boekerijen, opdat ook ontwikkelde burgers, onderwijzers, gymnasiasten e.d. zulke couranten eens kunnen doorbladeren. Het zou zeker niet goed zijn, wanneer dezulken slechts aangewezen waren op Engelse bladen bijvoorbeeld, omdat die de zaak natuurlijk steeds van de kant van een grote mogendheid beschouwen. Ons eigen land bestaat vrij voort in de beide West-Indiën en daarom zal het zeker goed zijn, dat de vrije Nederlandse bladen na de oorlog in verschillende bibliotheken te raadplegen zijn.

Mochten er lezers zijn, die hun Amigoe's — zoals reeds enkelen doen — voor dit doel willen bewaren, dan zal gezamenlijk overleg wellicht het beste zijn. In dit geval wil de Redactie een lijst aanleggen van hen, die een of meer jaargangen straks naar Nederland en Indië zullen zenden, en daarbij ook regelend optreden, opdat niet bijvoorbeeld 10 jaargangen naar Utrecht gaan en toevallig geen naar Den Haag. Mocht er een aantal mensen voor dit doel gevoelen, dan wil de Redactie zoveel mogelijk regelen teneinde aan verschillende bibliotheken in verschillende plaatsen jaargangen te laten sturen. De jaargangen blijven in het bezit van degenen, die zich opgeven, en dezen kunnen ze later ook opzenden, zodat de voldoening geheel voor hen is. Ons doel is slechts te voorkomen, dat de een veel krijge en een ander niets.

Zij, die de Amigoe's voor dit doel bewaren, zullen het best doen de courant in te laten binden (per kwartaal of half- of geheel jaar).

Wie voor het plan gevoelt gelieve zich schriftelijk aan de Redactie op te geven, met nauwkeurige vermelding van naam en adres.

De boekerijen in de beide vrije Westindische staatsdelen vallen vanzelfsprekend buiten dit plan, daar deze — zo zij het verkiezen — steeds op de normale wijze aan de nodige couranten kunnen komen.

BENZINE-DISTRIBUTIE.

Voor de benzine-distributie en alles wat daarmee samenhangt moet u zich wenden tot de dienst van Economische Zaken (Scharloo) en niet tot het hoofd van de Verkeerspolitie, luitenant Botterweg, die met deze distributie in het geheel niets van doen heeft.

FEEST IN HET KATHOLIEKE ZEEMANSHUIS.

Gisteravond was het weder feest in het Katholieke Zeemanshuis. Zeer velen waren opgekomen om in jool en pret ontspanning te zoeken. Deze avond was als van ouds een daverend succes.

PRINSES MARGRIETSTICHTING.

Door Radio-Oranje is hedenmorgen omgeroepen, dat de eerste stichting, die de naam van Prinses Margriet Francisca draagt, de „Prinses Margriet-Stichting" voor Wijverpleging op Curaçao, is, waarover „Dagblad Amigoe di Curaçao" in zijn editie van gisteren uitvoerig mededeelde.

WERELDNIEUWS.

GIRAUDS OORLOGSRAAD BIJEEN.

De leden van Girauds oorlogsraad kwamen van alle delen van Frans-Afrika samen voor een vergadering, waarbij vermoedelijk de komende onderhandelingen met Generaal Charles de Gaulle zullen worden besproken. De afgevaardigde van Generaal De Gaulle, Generaal Georges Catroux, wordt deze week verwacht. Men verwacht ook, dat deze oorlogsraad een formele verklaring zal uitgeven, waardoor alle Vichy-wetten worden teniet gedaan. Deze wetten werden gisteren reeds in een verklaring van Generaal Giraud verworpen (Algiers, (AP) 9.3).

GEEN VOEDSELVERSCHEPINGEN VAN DE V.S. NAAR MARTINIQUE.

Sumner Welles deelde mede, dat de voedsel-verschepingen van de Verenigde Staten van Noord-Amerika naar Martinique in het Caraïbisch gebied werden stop gezet, toen de Noordamerikaanse troepen in November 1942 in Noord-Afrika landden en sindsdien niet zijn hervat. De verklaring werd op een persconferentie afgelegd. De vraag was of de Verenigde Staten voedsel onthielden van de kolonie, die bestuurd wordt door Admiraal Georges Robert als Fransen Hogen Commissaris, hangende een opheldering van Roberts houding ten opzichte van de samenwerking in de krijg tegen Duitsland.

De enige vracht, die erheen gezonden werd — aldus Welles — was een kleine lading steenkool. Welles zeide liever niet de vraag te bespreken, waarom Martinique wordt afgesneden van de Noordamerikaanse voorraadbronnen. Hij stelde voor, dat men zijn eigen conclusies zou trekken (Washington, (AP) 8.3).

LOU COSTELLO ZIEK.

Lou Costello van het comediantenpaar Abbott en Costelo, is te Palm Springs herstellende van griep en symptomen van rheumatiek in de benen.

De dokter zeide, dat Costello ook lijdt aan een oververmoeiing tengevolge van de campagnes voor het verkopen van oorlogsbons en de bezoeken aan de kampementen der strijdkrachten (Hollywood, (AP) 8.3).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— De Jezuïeten-orde telt op het ogenblik 26.000 leden, waarvan 5.198 in de missies werkzaam zijn. Het totaal aantal heidenen van alle 38 grote missie-terreinen van de Jezuïeten-orde bedraagt 168 millioen, d.i. 1/8 van het totaal aantal heidenen van de gehele wereld (1.351 millioen). Ongeveer een zesde van alle katholieke missionarissen zijn Jezuïeten. In het geheel zijn er ongeveer 70 missie-genootschappen in onze Heilige Kerk.

— **Vaticaanse Staat:** Volgens de „Diario Romano" telt de stad Rome buiten de talrijke kapellen in de verschillende religieuze instellingen 446 kerken, 217 kapellen en 77 gebedsplaatsen. De Vaticaanse Staat zelf bevat bovendien nog de Basiliek van de H. Petrus en 6 andere kerken. Op initiatief van Zijne Eminentie Francesco Cardinaal Marchetti-Salvaggiani, Vicaris Generaal van Zijne Heiligheid den Paus in de stad Rome, werden sedert 1930 41 nieuwe parochies gesticht en 45 kerken, 17 kapellen en 25 tijdelijke kapellen gebouwd.

— **Vaticaanse Staat:** Te Rome overleed de Abt-Generaal der Paters Trappisten Herman Joseph Smets Hij werd geboren in 1875 in België en deed zijn intrede bij de Paters Trappisten in het klooster te Westmalle op de Nederlands-Belgische grens. Hij werd spoedig secretaris van den Abt en vervolgens vertegenwoordiger van de Trappisten in Nederland en België bij de Algemene Raad der Trappisten. In 1911 werd hij tot Abt van Westmalle gekozen. Deze Abdij bouwde hij uit tot de grootste der Orde. 18 Jaar later werd hij tot Abt-Generaal gekozen en daardoor werd hij tevens Abt van Citaux.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het communiqué zeide, dat Rommel, na te zijn teruggeslagen toen hij zes aanvallen van de Mareth-linie uit in Zuidelijk Tunis trachtte uit te voeren, zich dieper in zijn verdedigingstellingen vóór Generaal Montgomery's 8e leger heeft teruggetrokken. De Britten vernietigden bij deze zes kleine, doch hevige aanvallen, ongeveer 50 Duitse tanks. Gisteren voerde de vijand in Noord Tunis een aanval uit nabij Tamara, 11 kilometer ten Westen van Sedjemane. De aanval werd afgeslagen door de Geallieerde troepen waarna de vijand zich moest terugtrekken. De Duitsers verloren meer dan 200 man aan gevangenen. Van de andere sectoren meldde men dat de verkenningen actief zijn. De Franse troepen hebben de stad Tozeur bezet langs de Noordwestelijke oever van Shott Jerid (zoutmeer). De vijandelijke terugtrekking in het Zuiden gaat nog steeds voort.

— **Londen:** De Engelse hoofdstad had het tweede luchtalarm van de week. Dit tweede luchtalarm was de eerste overdag sinds 10 Februari. De laatste keer, dat men boven Londen bommen afwierp was op 20 Januari waarbij men een school trof en 47 leerlingen doodde.

— **Londen:** Knox zeide, dat de Noordamerikaanse strijdkrachten nog nooit zo krachtig zijn geweest in het gebied van de Salomonseilanden. De Japanners in het Zuidelijk deel van de Stille Oceaan hebben van de andere kant te worstelen met een steeds groter wordende moeilijkheid om hun basissen van voorraden te voorzien. Wat de Atlantische Oceaan betreft, zeide Knox, dat de scheepsverliezen nog ongeveer dezelfde zijn als gedurende de laatste twee maanden, d.w.z. minder dan tijdens de laatste zomer. Hij zeide, dat het aantal Duitse duikboten zonder enige twijfel vermeerderd is, hetgeen evenwel niet wil zeggen, dat er ook in de Atlantische Oceaan meer Duitse duikboten zijn.

— **Londen:** Volgens een DNB-bericht zou men Ismet Inönü eenstemmig herkozen hebben tot president van Turkije.

— **New York:** Het communiqué van het Italiaanse hoofdcommando deelde mede, dat Palermo op Sicilië andermaal werd aangevallen en dat vijf Geallieerde vliegtuigen door Italiaanse gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten bij het afslaan van een aanval op een convooi.

Christelijke basis voor de Wereldorde.

Een belangrijk betoog van den Noordamerikaansen Vice-President.

Verstandhouding met Rusland noodzakelijk ter voorkoming van een derde wereldoorlog.

Henry Agard Wallace, Vice-President van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, hield een belangwekkende redevoering te Delaware (Ohio). Wallace zeide o.a.:

„Er zijn heden drie grote philosophische leerstellingen in de wereld. De eerste is gebaseerd op de overheersing van macht boven recht en zegt, dat een oorlog tussen twee volken onvermijdelijk is tot de tijd aangebroken is, waarop een enkel heersersras de gehele wereld beheerst en elkeen zijn dagelijkse taak toegewezen krijgt door een laatdunkenden zichzelf benoemenden Führer.

De tweede — de Marxistische wijsbegeerte — zegt, dat de klasse-strijd onvermijdelijk is tot de tijd aangebroken is, dat het proletariaat overal in de wereld aan de macht komt en een gemeenschap kan beginnen te vormen zonder klassen.

De derde — die wij in dit land [U.S.A.] kennen als de democratisch christelijke leerstelling — ontkent, dat de mens voor de krijg gemaakt is, hetzij een oorlog tussen volken of een strijd tussen klassen. Zij verklaart zonder meer, dat de uiteindelijke vrede onvermijdelijk is; dat alle mensen broeders zijn en dat God hun Vader is.

Deze democratische leerstelling vervult niet slechts de harten en geesten van hen, die de Christelijke godsdienst — Protestant en Katholiek — aanhangen, maar ook zij, die hun inspiratie ontlenen aan het Mohammedanisme, Hindoeïsme, Confucianisme en andere godsdiensten. Als wij onder de mantel van deze godsdiensten kijken, dan zien wij, dat zij alle op een of andere wijze het leerstelsel prediken van waardigheid der menselijke ziel, het leerstelsel, dat God den mens bestemd heeft om een goeden nabuur van zijn medemens te zijn en het leerstelsel van noodzakelijke eenheid der gehele wereld.

Zij, die het meest denken over individualisme, prediken de vrijheid. Zij, die het meest denken over eenheid, zij het de eenheid van een volk of van de gehele wereld, prediken de heilige plicht van de taak. Er bestaat een schijnbaar conflict tussen vrijheid en eenheid en de democratische geest is er voor nodig om dat conflict op te heffen. Slechts door de godsdienst en de opvoeding kan de vrijheidslievende enkeling beseffen, dat zijn grootste persoonlijke genoegen ligt in het dienen van de meest volmaakte eenheid in het algemeen welzijn van allen.

Deze waarheid, belangrijk voor de democratie, moet de harten veroveren van de mensen over de gehele wereld zo de menselijke beschaving niet in stukken gereten wil worden in reeksen van oorlogen en omwentelingen, die veel verschrikkelijker zullen zijn dan wat men tot nu toe heeft medegemaakt. De democratie is de hoop der beschaving. Om de betekenis te begrijpen van de drie leerstellingen, die heden in de wereld naar voren treden, moeten wij elk van haar afzonderlijk beschouwen.

Gedurende de laatste 80 jaar is de voornaamste voorstander van de heiligheid en onvermijdelijkheid des oorlogs Pruisen geweest. Van aard is het gewone volk van Pruisen eenvoudig en werkzaam. Het kweekt uitstekende burgers behalve wanneer het besmet wordt door de Pruisische leerstelling, dat macht recht is. De Pruisische leerstelling doet velen harer aanhangers vele der hoogste deugden beoefenen, doch deze deugden worden uiteindelijk in dienst van het grootste kwaad gesteld.

Hitler, die de Pruisische militaristische traditie heeft aangegrepen als een machtig instrument in zijn handen en die deze militaristische traditie verbonden heeft met zijn eigen godsdienstwaanzin, is de anti-christ van dit geslacht geworden — misschien de meest volmaakte anti-christ, die ooit geleefd heeft.

Het is niet voldoende de val van Hitler te bewerkstelligen. Wij moeten de oorsprong en de groei van de Pruisische geest begrijpen en iets doen om die geest tegen te gaan, willen wij een blijvende vrede tot stand brengen.

De Pruisische houding ten opzichte van de oorlog en de overmacht heeft krachtige wortels; of zij nu terugreiken tot de dagen van Caesar of dat zij vorm namen onder geleide van de Teutonische Ridders in de Middeleeuwen, wij zijn zeker van dit: Omstreeks de tijd van Frederik den Grote [± 1750] aanvaardden de Pruisen bewust het leerstelsel van de totale oorlog en de totale staat als het hoofddoel van den mens.

Bismarck en Keizer Wilhelm hebben hetgeen Frederik de Grote vestigde, gemoderniseerd en volkomen bedriegelijk en meedogenloos gemaakt. Kort nadat Keizer Wilhelm aan de macht was gekomen, zei een Duitse generaal vóór Wereldoorolg I bij het toespreken van zijn troepen: „De beschaving moet haar tempel bouwen op bergen van lijken, oceanen van tranen en de kreunen van ontelbare stervende mannen."

Wij weten thans tot ons verdriet, dat deze geen ijdele woorden waren. Geve God, dat zij niet langer waarheid zijn.

Bernhardi en Treitschke hebben met behulp van de drukkunst de glorie van de oorlog gepredikt en de noodzaak voor Duitsland om twisten met Engeland of Frankrijk aan te wakkeren. Frederik de Grote, Von Moltke en Von Bismarck werden uitgeroepen als groter genieën dan Goethe, Schiller, Bach en Beethoven. Hegel legde de brede en diepe grondslag van de totalitaire staat. Andere philosophen en in het biezonder Nietzsche grepen de leerstellingen van Darwin van selectie en het overleven van de lichamelijk bekwaamsten aan om een schijnbaar wetenschappelijk, doch vals materialisme in het leven te roepen, teneinde hun onbarmhartige daden te rechtvaardigen.

Met het noemen van dit alles wil ik niet te kennen geven, dat Pruisen de enige verdorven staat in de wereld was. Engeland, Frankrijk, Rusland en de Verenigde Staten van Noord-Amerika waren niet altijd volmaakt. Maar Pruisen en Japan waren de enige landen, die de hoogste deugden van hun burgerij geslacht op geslacht wijdden aan de verheerlijking van de staat en de meedogenloosheid des krijgs.

De voorouders van vele mensen van Duitse afkomst in de Verenigde Staten waren leden ener minderheid in Duitsland, die de grootste neigingen naar het militarisme had afgezworen. Duizenden van deze afgescheidenen weken uit naar dit land binnen de twintig of dertig jaren na het mislukken der omwenteling van 1848. Hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen behoren thans tot de beste onzer Noordamerikaanse burgers. Zij nemen op vaderlandslievende wijze hun aandeel in de huidige krijg om de vrijheid en wij prijzen hen voor de geestdrift, die zij aan de dag leggen. Het was in de jaren na 1848, dat de vrije cultuur van het oude Duitsland zo volledig ondergedompeld werd door het aanbidden van kracht en macht. **In deze periode van minder dan een eeuw heeft Duitsland onder Von Bismarck, Keizer Wilhelm en Hitler vijf aanvalsoorlogen gevoerd.**

Het gevolg is geweest, dat in de laatste drie jaren de geest van het Pruisisch régime het leven heeft gekost aan 20 millioen mensen, op zijn minst 10 millioen anderen heeft verminkt en aan de volken der wereld honderden billioenen dollars heeft gekost voor dood en vernietiging.

Hoe anders zou alles zijn, indien dit geld ware besteed aan het bevorderen van de vrede, de welvaart en de goede verstandhouding. Duitsers zijn naar den bloede niet beter of slechter dan Engelsen, Noordamerikanen, Zweden, Polen of Russen. Doch de Pruisische traditie van de laatste eeuw en in het biezonder de nazie-opvoeding van de laatste tien jaren hebben een geheel gekweekt, dat zo monsterachtig en zo gevaarlijk is voor de gehele wereld, dat het absoluut noodzakelijk zal zijn een zeker toezicht te oefenen op de Duitse opvoeding, als de oorlog ten einde is gekomen.

De Pruisische schoolmeesters zijn van groter belang geweest voor het Duitse leger dan de Pruisische kanonnen en de Pruisische handleidingen hadden een grotere waarde dan ammunitie.

Het is het verlangen naar macht en de aanbidding van de oorlog als middel van machtsvertoon, die het Duitse leger gemaakt hebben tot zulk een verschrikkelijk instrument van kracht.

Gelijk Hitler de Pruisische militaire traditie gebruikte en die organiseerde tot het verrichten van de misdaad, zo gebruikte hij het Pruisische opvoedingssysteem om millioenen Duitse jongens en meisjes te scharen achter zijn boze plan van wereldverovering.

Hitlers kinderen zijn geoefend om onvoorwaardelijk te geloven, dat de staat belangrijker is dan het individu en dat het individu genegen en bereid moet zijn zich op te offeren voor de Duitse natie en voor den Führer.

Door jonge moeders en vaders — getrouwd of ongetrouwd — van vroeg af aan te sporen en de kinderen te plaatsen in kweekscholen en reeksen van scholen voor verschillende leeftijden, heeft Hitler de Duitse kinderen doordrongen van — wat hij noemt — zijn 'beginsel van leiderschap', terwijl hun geleerd wordt, dat de ,decadente' democratieën moeten instorten voor de supérieure mact van de nazie-élite. De Duitse jongens zijn systematisch geoefend in wreedheid. Duitse meisjes zijn systematisch geoefend om te geloven, dat haar grootste plicht is om **moeder te zijn — getrouwd of ongetrouwd — ten dienste van het Vaderland en den Führer.**

Door middel van mystieke ceremonies — heidense dansen, vreugdevuren, zonnefeesten op bergtoppen en vele andere soorten ritueel — zijn jongens en meisjes geoefend om naar den Führer op te zien als een godheid en zij bidden tot hem als tot een god.

Alle kwade invloeden van deze stelselmatige degradatie van millioenen Duitse jongens en meisjes kunnen niet binnen een kort tijdsverloop worden tegengegaan. Zelfs Hitlers dood zou hieraan geen einde kunnen maken, omdat vele van de Hitler-kinderen, in de toestand waarin zij werden gebracht, zullen geloven, dat zij hun leider nog in de geest hebben, indien niet meer in den vleze. Een dode Hitler zal haast even gevaarlijk zijn als een levende Hitler.

Dit grote, moeilijke probleem, zullen de Verenigde Landen moeten oplossen indien de overwinning, welke thans naderbij komt, meer wil brengen dan slechts een korte rustperiode alvorens een nieuwe Pruisische aanval op de wereld plaats vindt. Het ligt niet aan de Verenigde Landen om te zeggen wat de Duitse scholen van de toekomst moeten onderwijzen en wij willen niet schuldig zijn gelijk Hitler aan boekenverbranderijen. Maar het is van vitaal belang voor de vrede van de wereld om er zeker van te zijn, dat noch het Pruisisch régime, noch het Hitlerisme of enige andere vorm daarvan worde onderwezen. Er zijn vele ontwikkelde Duitse geleerden met een schitterende wereldbeschouwing. Deze moeten aan het werk worden gezet om de Duitse handleidingen naar hun eigen inzicht te herschrijven. Ik geloof, dat deze mannen de vrede en de internationale eerlijkheid zouden verheerlijken en opnieuw de Duitse cultuur van Beethoven, Schubert, Schiller en Goethe vestigen. En zij zouden gestadig de Duitse geest voorbereiden om het feit te waarderen, dat de rechten van het individu even belangrijk zijn als de plichten tegenover de staat. Ongetwijfeld zullen duizenden Duitse jongelui van de oorlog thuis komen, bitter teleurgesteld in het Pruisische régime en het Hitlerisme. Duizenden ouden en jongen thuis zullen denzelfden gevoelens zijn toegedaan.

Zij zullen op eerlijke wijze willen helpen een nieuw democratisch Duitsland te bouwen en wij van onze kant, moeten hen — zonder toe te geven aan de oude krijgszuchtige geest van Pruisen— aansporen om het te proberen. Wij zullen de hulp nodig hebben van alle Duitsers, die overtuigend bewijs leveren, dat zij het niet houden met de mythe van het „heersersras" en oprecht gekant zijn tegen het leerstelsel, dat macht recht maakt.

De heropvoeding, waarop wij aandringen, mag geen enkel oprecht verlangen in de weg staan om de democratie in practijk te brengen en op vredelievende wijze te leven in de wereldfamilie van landen.

Voor Noordamerikanen zal het niet voldoende zijn te onderwijzen in Duitse scholen. Het allerbelangrijkste is om ervoor te zorgen, dat de aanbidding van de oorlog en het internationaal bedrog niet meer in de scholen worden verkondigd als deugden. Wij kunnen niet de slappe, lankmoedige vergeetachtigheid aanmoedigen, die **Engeland en Frankrijk gekenmerkt hebben in hun behandeling van Duitsland in de dertigerjaren.** De prijs van zulk een kortzichtige bevredigingspolitiek is te groot geweest in manschappen en geld. Wij moeten niet meer die verkeerde tragische weg opgaan.

Over het Marxisme.

Al wat ik tot nu toe besproken heb, betrof het Pruisisch régime. Nu wil ik u spreken over het Marxisme. Deze leerstelling is in sommige opzichten het kind van het Pruisisch régime omdat Marx, haar hogepriester, zijn denken gekneed heeft naar Hegel, den groten philosooph van de Pruisische staat. Het Marxisme gebruikte de Tsjeka precies als het Pruisisch régime de Gestapo gebruikte, maar het predikte nooit de internationale oorlog als het instrument van een nationale politiek. Het gelooft niet, dat het ene ras supérieur is aan het andere. Vele der Marxistische activiteiten der laatste tien jaren, die de mensen van het Westen meestal veroordeelden, werden geïnspireerd door de vrees voor Duitsland. Het Russische volk, waaronder vooral het Maxisme ingang vond, is in de grond godsdienstiger dan de Pruisen. De grote massa van het Russische volk hongert nog naar geestelijk voedsel. De Russen hebben meer gelegenheid dat geestelijk voedsel te vinden dan de Pruisen onder het régime, dat het geweld van de Teutoonse goden verheerlijkt.

Dit vraagstuk der godsdienstige vrijheid in Rusland heeft de aandacht van de Anglicaanse Kerk van Engeland en de Rooms Katholieke Kerk in dit land [U.S.A.]. In een der laatste edities van „Commonweal", waarvan zeker niet kan worden gezegd, dat het Marxistische ideeën heeft, besprak de redacteur twee boeken van uitgeweken Russen over de status van de godsdienst in Rusland.

Van de beide boeken is er een geschreven onder de hoge bescherming van de Kerk van Engeland en het andere door een Professor van de Fordham Universiteit. De Redacteur kwam tot de conclusie, dat de Christelijke Kerk in Rusland definitief verbeterd is. De toekomst en het welzijn van de wereld zijn afhankelijk van de mate waarop het Marxisme, gelijk het vooruitstrevend veranderdw wordt in Rusland, en de democratie, gelijk wij die toepassen aan de omstandigheden van de twintigste eeuw, in vrede kunnen samenleven.

Het ouderwetse Marxisme beweerde, dat democratie slechts uit woorden bestond, dat zij de zaak van den gewonen man eerder met banaliteiten dan met werkgelegenheden hielp, en dat zij tenslotte leidde tot een zwakke regerings-organisatie.

En wij, die in de democratie geloven, moeten toegeven, dat de moderne wetenschap, de uitvindingen en techniek ons vele flessen gaven, in vele waarvan wij nog niet de wijn van de democratische geest geschonken hebben.

In sommige opzichten hebben zowel de Pruisen als de Russen tekenen bespeurd van tijden, die beter waren dan wij hadden — en ik hoop, dat de reactionnaire politici deze zinsnede niet zullen aanhalen buiten haar zinsverband in een poging om te bewijzen, dat ik voor een dictatorschap opkom. Het feit is, dat de Pruisen een uitstekende taak verricht hebben door hun bureaucraten doeltreffend te maken in het coördineren van de sociale machten in het staatsplan.

De Russen hebben grote nadruk gelegd op het dienen en winnen van de geestdriftige goedkeuring van den gewonen man. Het is mijn vaste overtuiging, dat de democratie de enige werkelijke uiting is van het Christendom.

Als de oorlog voorbij is, zullen de democratische kapitalistische landen moeten bewijzen, dat zij ten zeerste geïnteresseerd zijn in de volledige werkverschaffing en het volledige gebruik van de natuurlijke bronnen.

Zij zullen moeten aantonen, dat de verbruiksqualiteiten van hun volk gelijk gemaakt kunnen worden aan hun productieve hoedanigheden. Het recht tot werken in een geregelde betrekking tegen een behoorlijk loon is essentieel voor de werkelijke waardigheid van den mens.

Indien de Westerse democratieën overvloedig werk verschaffen en de productie uitbreiden, behoeven zij geen herleving te vrezen van de ouderwetse communistische propaganda van binnen het land uit. Indien zij geen voldoende werkverschaffing bieden, is een dergelijke communistische propaganda onvermijdelijk en is er niets, wat de Russische Regering of onze Regering of enige andere Regering doen kan.

In geval van een langdurige werkloosheid zal de enige vraag zijn of de Pruisische of Marxistische leerstelling het eerst de overhand zal nemen. Ik geloof in de democratische leerstelling — 'godsdienst gebaseerd op de sociale boodschap van de profeten — het inzicht van Christus en de wijsheid der mannen, die de grondwet der Verenigde Staten ontwierpen en de Wet van de Rechten aannamen.

Door traditie en door structuur geloven wij, dat het mogelijk is de vrijheid en de rechten van het individu te verzoenen met de plichten, die van ons gevergd worden door het algemeen welzijn. Wij geloven in de godsdienstige verdraagzaamheid en de scheiding van Kerk en Staat, maar wij behoeven niet opnieuw de oude geest te verlichten om aan de uitdaging der nieuwe feiten het hoofd te bieden.

Wij zullen op zekere tijd in 1943 moeten beslissen of wij de zaden planten voor Wereldoorlog III. Die oorlog zal zeker komen, indien wij Pruisen toestaan zich opnieuw te bewapenen, hetzij materieel of psychologisch. Die oorlog zal waarschijnlijk zijn ingeval wij Rusland in de weg treden. Die oorlog zal waarschijnlijk zijn, indien wij geen volledige werkverschaffing kunnen aanbieden als deze oorlog ten einde is gekomen, en de fascistische belangen, grotendeels gemotiveerd door anti-Russische vooroordelen, vat krijgen op onze Regering.

Tenzij de Westelijke Democratieën en Rusland tot een bevredigende verstandhouding kunnen komen voordat deze oorlog eindigt, vrees ik ten zeerste, dat Wereldoorlog III onvermijdelijk zal zijn. Zonder een nauwe vertrouwelijke verstandhouding tussen Rusland en de Verenigde Staten bestaat de ernstige mogelijkheid, dat Rusland en Duitsland vroeger of later gemene zaak zullen maken.

Natuurlijk kan de grondslag voor Wereldoorlog III gelegd worden door het optreden van andere machten, zelfs indien wij in de Verenigde Staten de meest opbouwende koers volgen. Bij voorbeeld zou zulk een oorlog onvermijdelijk zijn, indien Rusland weer zijn heil zou zoeken in de Trotskyistische idee van het aanwakkeren ener wereldomwenteling of indien de Britse belangen wederom sympathiek zouden komen te staan tegenover de anti-Russische activiteit in Duitsland en andere landen.

Een andere oorzaak van Wereldoorlog III zou kunnen ontstaan uit onze eigen genegenheid om de fouten te herhalen, die wij na de Wereldoorlog I ook al maakten. Indien het land, dat schuldeiser is, zijn tarieven verhoogt en de andere landen vraagt om het geld neer te tellen en tegelijk weigert hen in goederen te laten betalen, ontstaat er een geprikkeldheid, die vroeger of later eerst tot een handelsoorlog leidt en vervolgens tot bloedvergieten.

Het evangelie van Christus was: Spijzig de hongerigen, kleed de naakten, sterk de zieken en bezoek hen, die tegenslagen hebben. Hij zeide, dat het betamelijk behandelen van uw nabuur de wijze was, waarop gij uw liefde tot God moest tonen. De goede nabuurpolitiek is thuis zowel naar buiten de Christelijke politiek. Zij, die isolationisme prediken en de haat tot andere landen, prediken een gewijzigde vorm van het Pruisische nazisme; en de enige uitslag van zulk een prediking kan oorlog betekenen. Indien wij de vrede wensen, moeten wij de andere landen behandelen in de geest van het democratische Christendom.

Wij moeten onze godsdienst practisch maken. In onze betrekkingen met China bijvoorbeeld moeten wij op zodanige wijze handelen, dat wij het materiële en het geestelijke welzijn van zijn volk verheffen. Door dit te doen, zullen wij niet slechts een geestelijk voordeel voor onszelven behalen, zullen wij niet slechts veel doen om de oorlog te voorkomen, doch zullen wij een grotere materiële welvaart erlangen dan wij anderszins kunnen genieten. En door dit te zeggen, predik ik niet de zendelingengeest als voorloper van een nieuw imperialisme.

Bijna de helft van de mensen der wereld wonen in Oost-Azië. Zevenachtsten hunner kunnen niet lezen of schrijven, doch velen luisteren naar de radio. Zij weten, dat de wereld in beweging is en zijn vastberaden met deze beweging mee te gaan. Op hun verzoek kunnen wij hen helpen zich te bewegen in de wetenschap naar een hogere levensstandaard, liever dan in onwetendheid naar verwarring en anarchie.

De gehele geschiedenis door heeft elk groot land de kans gehad zichzelf te helpen door de wereld te helpen. Indien zulk een kans wordt aangegrepen met een grote ontvankelijke geest, zo opent zich een oneindigheid van practische mogelijkheden voor ons. Duizenden handelslieden in de Verenigde Staten hebben dit zien geschieden op een kleinere schaal in hun eigen ondernemingen, aangezien hun uitgebreide en verlichtende politieken hun welvaart hebben vermeerderd en werk hebben verschaft aan hun naburen.

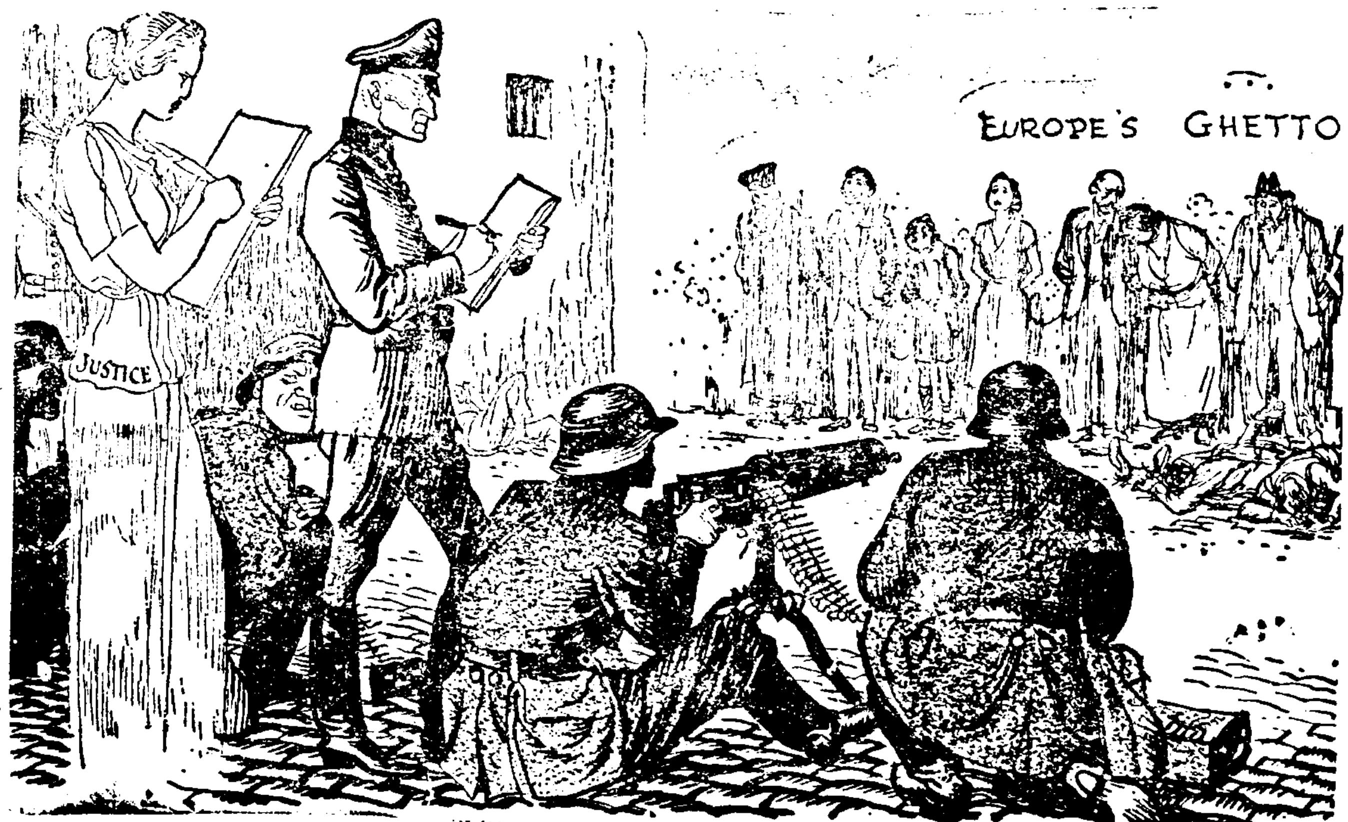
Het Christendom is geen sterrenkijkerij of een dwaas idealisme.

Op wereldwijde schaal worden dus veel meer practische mogelijkheden geboden. De nationale vriendschap wordt onthouden. Hulp om mensen op de goede weg te helpen, wordt niet gauw vergeten. Wij, van de Verenigde Staten, die thans de grootste kansen hebben, welke ooit enig volk kreeg, wensen niet aan enig ander ras onze inzichten op te leggen, of ons geld, technische deskundigen of denkwijzen op te dringen aan hen, die deze niet verlangen.

Doch wij geloven, indien wij ons der verantwoordelijkheid waardig tonen, welke de Voorzienigheid op onze schouders heeft gelegd, dat vele mensen, die ons bewonderen, een beroep op ons zullen doen. Als wij deze roep om hulp beantwoorden, zullen wij niet alleen de Christelijke geest in toepassing brengen, doch ook de grondwet des levens gehoorzamen.

Wij van de Westelijke Democratieën moeten het practische van onze godsdienst laten zien. Wij moeten de helpende hand toesteken aan China en Brits Indië; wij moeten vastberaden en rechtvaardig tegenover Pruisen zijn; wij moeten Rusland oprecht en eerlijk bejegenen en verdraagzaam zijn en zelfs behulpzaam als het zijn economische problemen op eigen wijze uitwerkt; wij moeten bewijzen, dat wij zelf een voorbeeld kunnen stellen in onze Noordamerikaanse democratische levenswijze van volledige werkverschaffing en volledige productie ten bate van den gewonen man.

Door met de rest van de wereld samen te werken, door de productiebronnen volledig in werking te stellen, zullen wij onze eigen levensstandaard verheffen en tevens helpen de levensstandaard van anderen te verheffen. Het zal niet zijn, dat wij het brood uit de mond van onze eigen kinderen nemen om de kinderen van anderen te voeden, doch wij zullen met elkeen samenwerken om de energie van elkeen uit te lokken, teneinde Gods Aarde op vollediger wijze ten dienste van het gehele mensdom te kunnen stellen" (Delaware. Ohio, (AP) 8.3).

— New York: Alle godsdienstige verenigingen in Roemenie zijn ontbonden verklaard en alle bezittingen over-

Nederland.

IN CONCENTRATIEKAMP GESTORVEN.

De Joodse Raad te Amsterdam maakt bekend dat in een concentratiekamp zijn gestorven: Isaac Swalef en de weduwe R. Meyer-den Hartog. De eerste was 80, de tweede 79 jaar oud.

HEEL WEST-NEDERLAND ONTRUIMD.

In „Vrij Nederland" van 28 November 1942, dat gisteren hier is aangekomen, vindt men op blz. 549 een kaartje, waarop het gebied dat door de Duitsers is ontruimd, staat aangegeven. Helaas is het niet wel mogelijk dit kaartje te reproduceren, reden waarom wij ernaar verwijzen. Het kaartje is genomen uit Nederlandse kranten van October 1942. Ontruimd is geheel Noord- en Zuid-Holland, met inbegrip van de eilanden Texel en Vlieland en de nieuwe Wieringermeerpolder; voorts geheel Zeeland met inbegrip van Zeeuws-Vlaanderen; verder van Hilversum omlaag gaande langs een lijn langs Utrecht, Vreeswijk, Gorinchem, Breda. Al deze steden zijn zelf ook inbegrepen.

Op 25 November 1942 is men met de ontruiming begonnen, welke verder in 3 phasen wordt uitgevoerd. Alleen zij, die werk in het algemeen belang (Duits belang) hebben, zouden in de aangegeven streek mogen blijven wonen. Zonder hun gezinsleden wel te verstaan, tenzij dezen aan dezelfde eis voldoen. De bewoners van de ontruimde streek moeten meubelen, linnengoed, keukengereedschap, tafelzilver e.d. achterlaten. Van de rest des huisraads mag over het algemeen ook weinig worden medegenomen, hetgeen trouwens ook een onmogelijkheid zou zijn, daar fietsen en handkarren vrijwel de enige transportmiddelen zijn: Levensmiddelen en brandstoffen moet men achterlaten.

Wie de inwonertallen van de ontruimde streek nagaat, komt tot de conclusie, dat bijna 4½ millioen mensen, dus ongeveer de helft van het totaal aantal inwoners van Europees Nederland, zal moeten verhuizen. Daar Nederland een van de dichtst bewoonde landen ter wereld is, de woningnood in het Oosten des lands groot is en de verhuisde mensen natuurlijk allen uit hun dagelijks werk en broodwinning geworpen zijn en bovendien verstoken zijn van hun eigen bezit, kan men zich indenken wat een toestand het in Oost-Nederland moet worden. Daar nog bij gevoegd de verwachting, dat als straks de invasie van Europa begint, Nederland met zijn Westwal een van de trefbaarste punten, zo niet het trefbaarste zal zijn en de streek achter die Westwal natuurlijk het eerste toneel van het ergste vechten zal worden.

„Bidt veel en vurig voor ons dierbaar Vaderland — voor allen, die in het Vaderland en Oost-Indië lijden en zuchten onder de brute macht van den overweldiger opdat het God behagen moge den tijd van beproeving te verkorten." (Mgr. Verriet)

NAAR OOST-EUROPA.

De Deutsche Zeitung f.d.N. van 28 Februari) deelt mede dat een groot aantal Nederlanders op last van den Duitsen Commissaris voor Financiën en Economie is gearresteerd en naar werkkampen in Oost-Europa is gezonden omdat zij onderhands — dus via de daartoe aangewezen Vereniging voor de Effectenhandel — aandelen hadden verhandeld.

HARRY WERTHEIM KREEG KRUIS VAN VERDIENSTE.

De Nederlandse Sergeant Harry Wertheim, die herstellende is in een sanatorium in de buurt van Ontario heeft telegrafisch bericht ontvangen dat Hare Majesteit de Koningin hem het Kruis van Verdienste heeft verleend. Van Februari 1941 tot September 1942 heeft deze Wertheim tezamen met een ouderen broer ervoer gedaan om van Nederland naar Spanje te komen. Verschillende keren zijn zij in handen van de Duitsers gevallen en even zovele keren wisten zij met ware doodsverachting en heldenmoed te ontsnappen. Deze jonge held is thans herstellende van wonden en mishandelingen hem door de Duitsers toegebracht en aangedaan.

MARINE-MENSEN ONDERSCHEIDEN.

Onlangs meldden wij dat Koningin Wilhelmina verschillende Engelse marine-mensen heeft onderscheiden. Hier volgen nu de namen: ridder Grootkruis Oranje Nassau: admiraal Sir Kartin E. Dunbar Nasmith en Admiraal Sir Reginald A. R. Plunkett-Erle-Erle-Drax; commandeur oranje nassau; commodore John Augustine Collins en kapiteins James Bullar Kitson en John Benjamin Heath; officier Oranje Nassau kapitein Eric Vernon St. John Morgan; ridder Oranje Nassau luitenant ter zee John Arthur Davey; sergeant Pater Woolrych kreeg de zilveren medaille van de O.N. en matroos William Sullivan de bronzen medaille.

RELIGIEUZE OPBLOEI BIJ DE PROTESTANTEN.

Vrij Nederland (Londen) vernam van een Engelandvaarder dat een sterke herleving in de Hervormde en Gereformeerde kerken in tijdelijk bezet Nederland valt waar te nemen, iets waarvan wij reeds eerder hebben melding gemaakt. Vele liberalen en socialisten neigen steeds meer tot het rechtse protestantisme. Vooral professor Schilder van de Theologische School te Kampen heeft daartoe met zijn moedige artikelen in de „De Reformatie" veel bijgedragen. Deze bevindt zich dan ook thans in een concentratiekamp. Daar bijeenkomsten van meer dan vijftien mensen door de Duitsers zijn verboden komen overal duizenden en duizenden kleine groepen bijeen. Deze worden toegesproken door politieke leiders! En op dezelfde wijze zijn overal kleine bijbelgroepen aan het werk, die meestal bijbelteksten bespreken in verband met actuele gebeurtenissen.

EEN DECREET VAN SEYSS INQUART.

Op 9 Januari jl. heeft Arthur Seyss Inquart een decreet uitgevaardigd, dat een beeld geeft van de wijze, waarop de Duitse tijdelijke bezetters in Nederland te werk gaan. De text van dit decreet bereikte dezer dagen de Gouvernementspersdienst, die er het volgende uitvoerige résumé van geeft:

Over de handhaving van de openbare orde.

1. Sabotage.
Hij, die opzettelijk de openbare orde of veiligheid in gevaar brengt, zal, als saboteur, veroordeeld worden tot de doodstraf. Poging tot of medeplichtigheid aan zulk een misdrijf zal worden gelijk gesteld aan het misdrijf zelf. Wanneer in bijzondere gevallen, verzachtende omstandigheden gelden, kan de doodstraf worden vervangen door levenslange gevangenisstraf of een van tien jaar.

2. In gevaar brengen van de openbare rust.
Hij, die direct aanspoort tot ongehoorzaamheid aan overheidsmaatregelen, zal worden veroordeeld tot een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar en/of een geldboete van ten hoogste ƒ 100.000. In de ernstige gevallen zal de gevangenisstraf ten hoogste vijftien jaar bedragen en de boete onbegrensd zijn. Ook poging tot dit misdrijf zal worden gestraft.
Hij, die aanspoort tot gewelddadigheid tegen personen of goederen of deze gewelddadigheid zelf pleegt, zal gestraft worden met van 1 tot 15 jaar gevangenisstraf. In bepaalde gevallen kan hierop levenslange gevangenisstraf of de doodstraf volgen.

3. Handelingen tegen de bezettende macht.
Hij, die een daad van geweld pleegt tegen de Duitse krijgsmacht, tegen de Duitse politie of tegen Duitse overheidsdienaren, beloopt de doodstraf, levenslange gevangenisstraf of 15 jaar gevangenisstraf. Hij, die aanspoort, direct of indirect, tot verweer tegen maatregelen van de bezettende macht of die zijn vrijwillige medewerking voor het ten uitvoer leggen van zulke maatregelen niet verleent, is strafbaar met een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar en/of een geldboete van ten hoogste ƒ 100.000. Poging tot deze misdrijven is eveneens strafbaar.
Hij, die opzettelijk nalaat te verrichten of onvoldoende verricht de plicht om bewakingsdienst te doen, is strafbaar met de dood. Hij, die kennis heeft genomen van een daad of een voorgenomen daad tegen de bezettende macht en nalaat de Duitse overheid daarvan in kennis te stellen, beloopt gelijke straf als zij, die deze daad verricht hebben. Hij, die nalaat de Duitse overheid in kennis te stellen van de namen van personen bij zulke daden of voornemens betrokkenen, beloopt gelijke straf.

4. Het in bezit hebben van wapens, munitie of springstoffen.
Hij, die de bepalingen, die het dragen of bezitten van vuurwapenen, munitie of springstoffen overtreedt of zulke zaken verkoopt of verschaft aan derden of deze vervaardigt, is strafbaar met de dood of met vijftien jaar gevangenisstraf. Dolken of messen als wapens bestemd, zwaard-stokken, ploerten-doders of knotsen zullen als vuurwapenen in de zin dezer bepaling worden beschouwd.

5. Bescherming tegen onjuist nieuws en verboden drukwerk.
Wie de bepalingen overtreedt door radio-programma's uit te zenden of zonder toestemming een radio-station of -distributie-station te vervaardigen of te gebruiken beloopt een maximale straf van 15 jaar gevangenis. Wie opzettelijk luistert naar radio-uitzendingen anders dan die, welke door de Duitsers worden beheerst, beloopt een gevangenisstraf van 5 jaar en/of een boete van ƒ 100.000.

6. Verboden politieke activiteit.
Wie werk verricht voor een politieke partij of organisatie, die ontbonden is of welker activiteit in bezet Nederland is verboden, is strafbaar met ten hoogste vijftien jaar gevangenisstraf. Wie pamfletten, foto's, tekeningen e.d. die een anti-Duitse strekking hebben, vervaardigt, verspreidt, in voorraad heeft of de opzet heeft, zulks te doen, zal worden gestraft met ten hoogste 15 jaar en een onbegrensde boete. Poging zal met dezelfde straf strafbaar zijn. In bezit hebben van dergelijke zaken van anti-Duitse aard zal, in zeer ernstige gevallen, in dezelfde mate strafbaar zijn (7 en 8 zijn niet belangwekkend).

9. In gevaar brengen van de economische structuur.
Wie deel neemt aan werkstaking of uitsluiting beloopt een gevangenisstraf van ten hoogste 15 jaar. Dezelfde straf bedreigt den werkgever, die zijn bedrijf geheel of gedeeltelijk sluit na ruggespraak met zijn personeel, wanneer deze sluiting niet in het belang is van het bedrijf. Hetzelfde geldt voor iedere(n) werknemer(-neemster), die vivaal oorlogswerk verlangzaamt ten einde het moeilijk of onmogelijk te maken volledige productiviteit te verkrijgen. Hetzelfde geldt voor wie volledige productiviteit verhinderen door opzettelijk niet goed of niet op tijd te fabriceren of af te leveren. Poging en aansporing hiertoe zullen eveneens worden gestraft. In ernstige gevallen met de doodstraf.

NEDERLANDSE KOOPVAARDIJVLOOT VERMEERDERD.

Een aantal nieuwe schepen is aan de Nederlandse koopvaardijvloot toegevoegd. Zij zijn bestemd voor de zogenaamde kleine vaart, motor- zowel als stoomschepen en dragen de namen van zeventiend'eeuwse schilders. Ze zijn eenvoudig gebouwd doch de verblijven der bemanning zijn uiterst modern. Sommige zijn in Engeland, andere in de Verenigde Staten voor Engelse rekening gebouwd. Ze zullen varen voor de Nederlandse regering onder directie van de Nederlandse scheepvaart- en Handelscommissie, die op haar beurt een aantal dezer schepen toevertrouwde aan de leiding van Nederlandse scheepvaartmaatschappijen die haar zetels verplaatsten van tijdelijk bezet Nederland naar Curaçao. Dit alles volgens het recente schema der Geallieerde tonnage-vervanging.

ENGELAND DANKT NEDERLAND.

Sir Stafford Cripps, de Britse minister voor vliegtuigproductie, heeft in het Lagerhuis medegedeeld dat het Nederlandse volk buiten Europees Nederland tot nu toe 750.000 pond sterling heeft geschonken voor de oorlogsluchtvaart; £ 726.000 daarvan kwamen via het Koningin Wilhelmina- en het Prins Bernhardfonds. Vele geschonken vliegtuigen worden bemand „door onze dappere Nederlandse bondgenoten". Sir Stafford Cripps nam deze gelegenheid te baat Groot Britannië's hartgrondige dank aan alle Nederlanders te betuigen. Het Lagerhuis applaudiseerde hierop krachtig een langdurig.

SPORT GEDUPEERD.

Nederlandse sportlieden zullen niet meer mogen deelnemen aan internationale wedstrijden. Als reden wordt opgegeven dat het treinvervoer geheel dienstbaar moet worden gemaakt aan de Duitse oorlogsinspanning. Uiteraard is dit voor beroeps-sportmensen een groot nadeel.

WEINIG ARTSEN EN VERPLEEGSTERS N.S.B-ERS.

Onlangs kwam een Nederlands verpleegster, na moeilijke ontsnappingen in Engeland aan. Zij vertelde, dat er maar heel weinig artsen en verpleegsters tot de N.S.B. behoren. Zij werkte in Rotterdam. Vertelde dat de NS.B.-dokter Klumper daar vroeger gemiddeld 7 operaties per week deed, doch sedert hij N.S.B.'er is geworden, opereert hij dikwijls niet meer dan een maal per maand. In het ziekenhuis waar deze verpleegster werkte, gingen vele zusters 's ochtends om kwart voor twaalf naar haar kamer om naar de B.B.C. te luisteren. De enkele verpleegsters die N.S.B.sters zijn, eten aan een aparte tafel. De meerderheid wil niet met deze samen zitten.

200 NEDERLANDSE POSTBODEN IN BERLIJN.

Op het ogenblik doen in Berlijn niet minder dan 200 Nederlandse postboden dienst. In .. Nederlandse uniforms.

ARUBA.

ARUBAANSE PLUIMGEDIERTE VERENIGING.

Alhier is op initiatief van den Heer L. A. Valk opgericht de Arubaanse Pluimgedierte Vereniging. Het doel van deze vereniging is het pluimgedierte te verbeteren en propaganda te maken onder haar leden om zich meer toe te leggen op het houden en fokken van raskippen.

Op de oprichtingsvergadering traden reeds veertig leden toe en het Bestuur sprak de verwachting uit, dat zeer velen zich nog zullen opgeven als leden van de vereniging. Het Bestuur is als volgt samengesteld: L. A. Valk, Voorzitter; J. Adriaans, Secretaris (Julianastraat op de klip); L. Whitfield, Penningmeester: G. Wensink en F. Beaujon, Commissarissen.

Op de vergadering werd tevens de voedselsituatie besproken en er werd besloten om te trachten het benodigde kippenvoer voor de vereniging te bestellen, die dit dan verder onder haar leden zal verdelen.

Wij ontvingen.

Versierd met de eerste foto van Prinses Margriet Francisca verscheen het Maartnummer van „Hou en Trouw", dat natuurlijk zijn eerste pagina wijdde aan den Patroon van de maand, den Heiligen Jozef. Vanzelfsprekend werd de grote jeugdvriend Pater Irenaeus de Bruyn O.P. herdacht. Het interessante nummer besluit met een Surinaamse brief, die des lezens waard is.

„De Lasso" van Februari is ook weer uitgeworpen en opent met een gedichtje, gewijd aan de H. Familie. Een stuk over de H. Bernadette, 2 opstellen in de rubriek „Ons eigen werk", iets over den H. Johannes Baptista de la Salle en een bijbelverhaal zullen de kinderen wel boeien. Het verhaal over den bozen koning Nemal wordt voortgezet en stijgt tot een climax.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 9 Maart:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Soffree, tel. 799, Hotel CPIM.
Dok Afdeling: Hr. v. Hasselt, tel. 468 en Hr. De Boer, tel. 234.

Wekelijkse bridge-avond: De prijzen werden Dinsdag jl. gewonnen door: 1e prijs: Heren Van Hees en Van Lingen; 2e prijs: Familie Wiwel; slemprijs: Mevrouw Veldhuizen en Heer Burgers. Poedelprijs: de Heren A. van Dijk en v.d. Graaf. **Wij maken bridge-liefhebbers erop attent, dat de bridge-avond op Dinsdag 9 Maart as. niet door zal gaan.**

Sportclub „Asiento": Wandelen. Op Zaterdag 20 Maart en Zondag 21 Maart vindt de tweedaagse wandelmars plaats van de C.A.B. Daar het in onze bedoeling ligt hieraan mede te doen met een gemengde groep, verzoeken wij onzen leden, die wensen mede te lopen, dit op te geven aan een van de leden van de athletiekcommissie (de Heren Leeflang, Willemse, Van Tongerloo, Sies). Het inleggeld voor Seniores bedraagt ƒ 2,—; voor Juniores ƒ 1,75.

Vertrek van het C.B.L.O.-stadion aan het Rif. Eindpunt eerste dag Groot St. Joris. Eindpunt tweede dag Club Asiento. Heren kunnen desgewenst slapen te Groot St. Joris. Dames worden verzocht thuis te gaan slapen.

Athletiek: Met ingang van Woensdag, 10 Maart as., kunnen de Juniores oefenen op het nieuwe veld te Rio Canario onder leiding van een van de volgende Heren: Leeflang, Van Tongerloo of Kruyer. Aanvang 16.30 uur.

Buitenland.

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

Communiqué van de Noordamerikaanse Marine: „Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): Op 7 Maart vielen zware Liberator-bommenwerpers de Japanse installaties te Kahili en Ballale in het gebied van het eiland Shortland aan. Voorts bombardeerden zij de vijandelijke stellingen te Vila op het eiland Kolombangara. Een vijandelijk vrachtschip te Kaitea op het eiland Bougainville werd ook aangevallen door een Liberator. De resultaten van de bovengenoemde aanvallen werden niet bespeurd" (Washington, (AP) 8.3).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

De Sovjet-luisterdienst ving het volgende op:

„In de nacht van 8 op 9 Maart vochten onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Westen van Sytsjevka voerden onze troepen een succesrijke aanval uit. De mannen van de afdeling X omsingelden en roeiden een Duits garnizoen uit. Dit garnizoen was gelegerd in een grote bewoonde plaats. Ten Westen van Ghzatsk kwamen de manschappen van de afdeling X vooruit en veroverden meer dan 20 plaatsen. Vijf tanks en vele petroleum-wagons alsook ander oorlogsmateriaal werden door onze troepen bij een spoorwegstation buit gemaakt. Op een andere plaats bevrijdden wij 300 Russische burgers. Deze burgers zouden voor dwangarbeid naar Duitsland worden gezonden.

Ten Westen van Rostov is een Russische gevechtsgroep doorgedrongen in de vijandelijke achterhoede en heeft zij een Duitser gevangen genomen, die haar het huis aanwees, waar het Duitse hoofdkwartier was ondergebracht. Dit hoofdkwartier werd door Russische verkenners met handgranaten opgeblazen. Een Duits officier en verscheidene soldaten werden hierbij gedood. De Russische verkenners keerden allen veilig terug. Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad sloegen onze troepen de vijandelijke aanvallen af en doodden zij ongeveer 100 vijandelijke soldaten. Elders werd bijkans een gehele compagnie van het Duitse voetvolk uitgeroeid. Veel buit en verschillende gevangenen werden gemaakt.

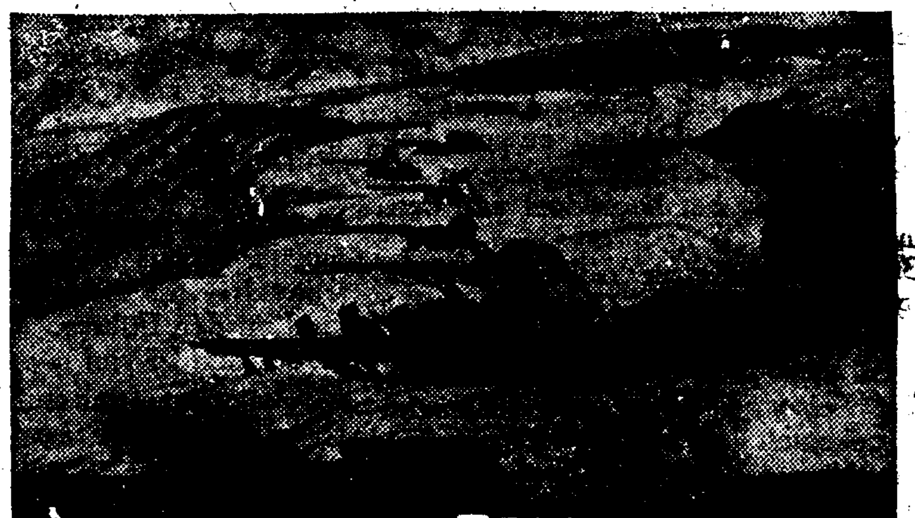
Ten Westen van Lgov maakten onze troepen voortgang en bezetten zij verschillende krachtig versterkte bewoonde plaatsen. In deze strijd werd een bataljon van het vijandelijke voetvolk geheel uitgeroeid en werden 4 tanks buiten gevecht gesteld. Ook werd een tank met haar bemanning genomen" (Moskou, (AP) 9.3).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Het gezamenlijke communiqué van New Delhi luidt: „Teneinde de druk op haar gevechtslijn enigszins te verlichten, zijn enige kleine Japanse afdelingen de laatste dagen in Westelijke richting doorgedrongen van de rivier de Kaladan uit en hebben zij enkele stellingen bezet tussen Kanzauk en Auktaungbyin. Kanzauk ligt ongeveer 32 kilometer ten Noord-Oosten van Rathedaung. Gisteren, 8 Maart, hebben bommenwerpers van de Royal Airforce met goed gevolg verschillende aanvallen uitgevoerd op deze Japanse stellingen. Het grootste deel van de afgeworpen bommen zag men ontploffen op de doelwitten. Ook werden verscheidene vijandelijke kanonstellingen tot zwijgen gebracht door het machinegeweervuur. Alle vliegtuigen keerden veilig terug" (New Delhi, (AP) 9.5).

CHINESE SUCCESSEN IN DE PROVINCIE KIANGSI.

Het Centrale Chinese nieuwsagentschap zeide, dat 1500 Japanse man troepen werden gedood bij opruimingsoperaties van de Chinezen ten Zuid-Westen van Nantsjang, de hoofdstad van de provincie Kiangsi, die door den vijand bezet is. „De vijandelijke zwervers in het gebied werden volledig opgeruimd", zeide het bericht (Tsjungking, (AP) 8.3).

Een voorbeeld in de strijd tegen tyrannie en onderdrukking geeft ons China dag in dag uit. Langer dan enig ander der Verbonden Volken vechten zij reeds. Sedert de invasie van Mantsjoerije op 18 September 1931 weerstaan zij Japan. Hier ziet men een groep Chinese soldaten, die een hoogte langs een rivier verdedigen. Deze foto werd genomen in de Suiyuan-Provincie in het binnenland van Mongolië.